

Співвідношення соціальних і правових норм у регулюванні суспільних відносин

Мільйони років як існує життя на Землі. Мільйони років як існує суспільство. Тисячі років як існує держава. Крізь мільярди років еволюції та революцій сформувалося те життя, яким ми і живемо. Як влучно підмітив Гегель: « Людина народжена, щоб бути вільною». Але вільною можна бути по-різному. Чи то це дика воля в первісних диких лісах, чи то воля «...залежати тільки від законів», як зазначав Вольтер. На ранніх етапах розвитку цивілізації, коли перші держави лише починали утворюватися, людство керувалося першими нормами – виробленими соціально. Лише згодом, вони трансформуються у право, яке буде основним регулятором суспільних відносин аж до теперішнього, двадцять першого століття.

Отже хочеться сказати , що соціальна норма — це правило загального характеру, що характеризує певну сферу життєдіяльності суспільства, встановлюється державою, суспільством, об'єднаннями громадян чи окремими суб'єктами з метою чіткого формулювання прав та обов'язків суб'єктів суспільних відносин. А правова норма-це загальнообов'язкове, формально визначене правило поведінки, встановлене чи санкціоноване державою з метою урегулювання та контролю суспільних відносин, що забезпечується примусовою силою держави.

Історично склалося, що змінна система соціальних норм є невід'ємною умовою існування суспільства та держави, об'єднань громадян та окремого індивіда. Система соціальних норм відбиває драбину суспільного соціального розвитку, тобто ступінь економічного, соціально-політичного і духовного онтогенезу людства, історичні та національні аспекти держави.

Слід зазначити, що дотримання норм права є моральним обов'язком громадянина, який визначається моральною і правовою культурою суспільства, адже як зазначав Томас Джефферсон : «Закони мають йти пліч-о-пліч з розвитком суспільства».[1] На жаль, жодне суспільство в історії розвитку людства не досягло гармонії права і моралі.

У двадцять першому столітті у співвідношенні впливу соціальних та правових норм на життя суспільства, можна впевнено визначити перевагу правових норм, не лише через першооснову соціальних норм до правових, а й через руйнування сили соціального впливу через низку факторів: психологічних, педагогічних, соціальних. Саме прогалини в цих сферах формування людської особистості й має покривати правове регулювання.

Тож у підсумку ми хочемо сказати, що в утопічному суспільстві було б вельми добре, якби соціальні норми гармоніювали з правовими та співвідношення в регулювання ними суспільних відносин було в перевагу соціальних норм, адже вони ,в ході історичного розвитку людства, ввібрали в себе регулятивні методи для найрізноманітніших ситуацій життя. До того ж саморегулювання поведінки саме з допомогою соціальних норм є показником вищого рівня розвитку саме моральності людини. Хоча у світі де досягти успіху може лише особа «з зубами», то не є дивним, що саме загальнообов'язкові правові норми є способом улагодження життя в суспільстві.

Список використаних джерел:

1.Джефферсон Томас - цитати и афоризмы [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://millionstatusov.ru/aut/dzhefferson.html>